

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Observatoriulu ese de doue ori in septemana, mercuria si sambata.

Pretulu

Intru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa 1 fl. mai multu pe anu; — trimisii post'a in lantulu monarchiei 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. In strainatate pe 1 anu 10 fl. In 22 franci, pe 6 luni 5 fl. seu franci; — numeri singlarici se dau câte cu 10 cr.

Ori-ce inserate,

se platestu pe serie seu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la adou'a si a trei'a câte 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face in modulu celu mai usuru prin assemnatiunile postei statului, adresate de a dreptulu la Redactiunea Diariului Observatoriulu in Sibiu.

Nr. 57.

Sibiu, 15/27 Iuliu 1878.

Anulu I.

Transilvania.

(Conferenti'a alegatoriloru de nationalitate romana.)

(Urmare.)

Amu promis in Nr. precedente comunicarea gumentelor politice de resistentia passiva. Vemu inse ca memori'a ne insielase, intocma premu ne-amu temutu noi insine. Intr'aceea audiram mare placere, ca desbaterile conferentiei nostre au si stenografatu stante sessione, chiaru si intru auctoritatile publice administrative ale statului, prin urmare este mare probabilitate, ca ele se voru publica undeva exactu chiaru in stenograme, cu esceptiune firesce, de discussiunile urmate in comisiunea de 9. Atunci noi cei carii au vorbitu in publicu, isi voru avea o parte sa. Noi aci vomu resuma temeile ca in Nr. de Miercuri, pana ce vomu veni la raportulu motivatu alu referentelui.

Dintre aparatoriu politice de resistentia passiva dn. dr. Ios. Hodosiu, cunoscutu si auctor alu dissertatiunei publicate despre Autonomi'a Transilvaniei si drepturile ei, releva si estime ce sta la ordinea dilei, din acestu punctu de vedere, dicindu ca ori-cine voiesce se judece dreptu politic'a resistentiei passive, de aici trebuie se mace; ca-cu drepturile seculare ale unei tieri, mai lesu de marimea si importantia Transilvaniei, nu se stergu nici se nimicescu cu doue trei traseturi de pena. Autonomi'a Transilvaniei nu este si nu ote fi illusoria si numai base pe nasipu, cumu sustienuse dn. Stravoiu (in comisiune); a renuntia la autonomi'a unei tieri, ar fi a o vende. Insiste se langa politic'a resistentiei passive; era cuventulu assivitate este forte departe de a'lu intielege si aplica absolutu, ci cu totulu relativu, numai la legerile dietei unguresci.

Dn. dr. Part. Trombitiasiu demustra, recumu facuse si dn. advocatu Ioanu Romanu in omissiune, ca ar sta forte reu romaniloru a se lua upa politic'a de oportunitate, a se inchina la tote isthemele, bune rele (a intorce mantel'a dupa ventu). Dsa afla, ca dn. Stravoiu nu a demustratu cu nimicu, ca cauzele care au fortiatu si induplcatu in a. 1869 mai pre toti romanii intelligenti din narele principatu alu Transilvaniei, ca se adopte politic'a resistentiei passive, ar fi incetatu in a.

1878, ca-ci tocma pin contra, ele s'au mai inmultitu. Recapitulandu argumentele lui Stravoiu, vine si la legea electorale, ale carei insusiri omoritorie de dreptu le invederedia si arata, ca rigorea ei s'a inaspritu si mai tare prin legea numita in gluma „alui Axente,” prin care candidatul alesu de deputatu la diet'a Ungariei, deca nu se va presenta acolo, e pedepsitu cu perderea dreptulu politicu electorale pe trei ani de dile. Si fiindu-ca lumea superficiala dedese pana acumu cuventulu passivitate explicatiuni intortocate si absurde, dn. Trombitiasiu ii dete pe cea drepta. De urmarile passivitatii actuale politice nu se teme nimicu; de suspitiuni nu'i mai pasa nimicu, ci le despretiuesce. In catu pentru dualismu, oratorulu da se pricepa, ca autonomi'a Transilvaniei n'are a face cu dualismulu si nu vine in conflictu cu elu. Dn. Trombitiasiu nega ca poporulu s'ar fi desfacutu de intelligentia, de barbatii sei trecuti prin scole, si ca s'ar fi demoralisatu cadindu pe manile altora; ca-ci nu trebuie se uite asia numitii activisti prescriptulu legei electorale transilvane modificate in 1874, dupa care apropierea de poporu in sensulu drepturiloru acestei tieri este calificata de crima, prin urmare libertatea opiniuniloru politice la romani este sugrumata. Deca dn. Stravoiu sustiene, ca asia dis'a passivitate nu ne-a folositu nimicu, a remasu inse datoriu a proba si numera folosele pe care le ar avea natiunea, deca ar intra in actiune parlamentaria cu 3—4 deputati, seu fia si cu 20 din 75 si respective din 415. In fine ii pare prea reu, ca ide'a nationalitatii este considerata asia de pucinu. Dupa tote acestea declara, ca este pentru perseverarea pe langa politic'a resistentiei passive.

Dn. Visarionu Romanu directorulu institutulu Albin'a, pe langa ce adopta argumentele antevorbitoriloru, isi concentra ideile sale intru apararea moralitatii poporulu contra celoru ce afirmasera ca ar fi demoralisatu, fora ca densii se fia explicatu limpede, ce intielegu prin demoralisatiune: depravarea, coruptiunea moralitatii private, luate in sensu christianu, seu numai ceea ce se dice demoralisatu despre vreo armata reu disciplinata, ori batuta si apoi descuragiata. Votedia si dsa pentru resistenti'a passiva.

G. Baritiu, ca referente alesu de cãtra majoritatea comisiunei, intielesese punctele 5 si 6 din programa asia, ca are se presente la conferentia

opiniunea motivata a comisiunei intru unu operatu (p. 6), prin urmare in scrisu; i s'a cerutu inse numai raportu verbale, de si in protocollu se presupune totu operatu scrisu (lit. N.). Datori'a unui referente este a resuma in raportu argumentele oratoriloru partidei de care este elu esmisu, a combate pe cele contrarie, a se folosi si de ale sale. Dara unde este aci spatiulu si unde timpulu? De altumentrea pe ale altora le vedu-ramu, de si pe scurtu; pe ale referentelui le contragemu precumu urmédia:

Doue sunt cauzele principale, pentru care natiunea romana din Transilvania se vediu necesitata se adopte aneviois'a politica de resistentia passiva: desfiintarea autonomiei acestei tieri si fusiunea ei, totu-odata si calcarea in pitiore a dreptulu de esistentia politica a natiunei romanesci in acestu mare principatu, castigata prin legile din anulu 1863. Dela 1848 de candu uniunea neconditionata, adeca fusiunea Transilvaniei cu Ungari'a se inprovisase prin terorismu si versari de sange, natiunea nu s'a declarat nici-odata neconditionatu contra uniunei, pentru-ca barbatii sei intelligenti scia prea bine, sub ce titlu a caditu Transilvani'a la august'a dinastia Habsburg, adeca sub titlu coronei unguresci; ei inse cunoscea si diplom'a leopoldina (1691), adeca contractulu de statu, inchiaietu intre acesta tierra si dinastia; alu doilea contractu, adeca sanctiunea pragmatica din dilele lui Carolu VI si ale ficei Sale Mari'a Teresi'a; alu treilea contractu, adeca legile din 1791, precumu si numerocele juramente solemne depuse la tote ocaziunile de incoronare pe aceleasi acte de statu. Si romanii avea atata minte, ca se considere uniunea ca unu midiolocu de a se apara poporale Transilvane de sierbitatea absolutismulu austriacu si de germanisare; era inse, mai sunt si astadi forte departe se adopte acea uniunea fora nici o conditiune, se dea tier'a si pe natiunea romana in grati'a si descretiunea ungureniloru; cu atatu mai pucinu se potea invo romanii, ca uniune se se proclame fora concursulu loru prin o dieta compusa din 300 de aristocrati si 22 de burgesi, din carii 200 era denumiti (Regalisti), era vreo 20 insi membrii in puterea functiunei loru; adeca prin o dieta, in care immens'a majoritate a locuitoriloru nu era reprezentata de locu. De aceea romanii au protestatu in numele poporulu, deca voiti, nu numai alu celui

Foisiór'a „Observatoriului“.

Ros'a din Caucasu.

Poema dramatica de Rudolf Gottschall tradusa in prosa.

(5 Continuare.)

Actulu alu douilea.

(Scen'a representa o regiune selbatea de munti. In fundu ghiatiari inalti si munti. Inainte la drept'a si la steng'a tufisie; la drept'a langa culis'a a dou'a unu stejaru, mai spre midiolocu o colina plecata inainte. Se vedu mai multe poteci prin munti.)

Scen'a prima.

Sarem'a. In fine eata-me ajunsa la tienta, calulu meu pasce la polele muntelui. Aici tabarescu in giuru ostasii din aululu meu,*) in umbr'a padurei si in pesterile stanciloru. Veniti zefiri liberi ai patriei mele si mi recoriti fruntea inferbentata! Anim'a mi palpita, pitiorele mi siovaie — sunt eu ore aceeasi care amu fostu odinioara? Este ore reflexulu inalteloru pisciri ale ghiatiariloru, care mi coloradia cu rosiatia ardienda obrajii? (Se aude unu buciumu.) Acesta este semnalulu care invita la adunare sub stejaru pe conducetorii poporulu meu! Mi pare ca audiu vocea judecatiei. Dara trebuie se o facu — tempulu inaintedia — si cu fia-care minuta i se apropie mortea. Si totusi — numai unu momentu inca ca anim'a se se reulega — ca-ci nu voiu se pasiescu inainte loru tremurandu! Ei s'aru indoi de adeverulu diseloru mele. Pasulu meu trebuie se fia siguru si vorb'a mea firma. Si tu anima slabita nu te inbuldi pe budiele mele si nu slabi forti'a singureloru arme, care au se aduca mantuire nobilelui meu salvatoru! (Se ascunde in steng'a in tufisii.)

Scen'a a dou'a.

(La sunetulu buciuneloru capeteniele Cercesiloru se aduna subtu stejaru, scoborindu-se pe poteci diferite din munti. Ceva mai in dosu cercesii asiediatu in tabera pe coline si muchi formedia grupe bine regulate. De dupa culissa din drept'a appare profetulu, urmatu de unu stegariu si doi primati de ai poporulu.)

Cercesi. Traiesca profetulu!

Profetulu. Sunt adunati toti fruntasii aulului!

Primulu. Lipsesce Aslan si inca Amul-Beg.

Sarem'a (la o parte). D-dieulu meu! Tatalu meu! Vai mie! Cumu voiu putea aud vocea lui si cumu voiu putea vedea facia lui!

Profetulu. In consiliulu din urm'a amu decisu, ca pe la mediulu noptiei se asaltamu fortulu. V'amu chiamatu inca odata in cerculu acesta, pentru-ca se dispunu, precumu se cuvine unui comandantu. Voi ve stracurati din tote partile pe polele muntiloru. Spad'a si pusc'a o inveliti in panura, pentru ca se nu ve tradie vre-unu sunetu inoportunu. Si dupa-ce in modulu acesta veti ajunge marginea paduriloru, ve aruncati apoi in erb'a inalta si ve teriti ca si sierpii lunecosi totu mai aproape, pana ce veti ajunge la siantiurile loru. Atunci unu strigatu de lupta se cutremure aerulu, se se sparie sentinelele! Glontiele tunuriloru au se sbore preste capetele vostre cautandu in desiertu victim'a loru in departare!

Primulu fruntasiu. Asia vomu fi gata pe la mediulu noptii.

Toti. La mediulu noptii.

Sarem'a (pasindu inainte.) Atunci este prea tardiu, prea tardiu! Eu vi-o spunu, ca este prea tardiu!

Primulu. Cine este femeia acesta?

Profetulu. Cutediare turburatore!

Alu douilea. Eu o cunoscu! Ea este fiic'a lui Amul-Beg, Sarem'a!

Toti. Cumu? Sarem'a!

Primulu. Tradare in midioloculu nostru! Ea este amic'a Russiloru!

Sarem'a. Da, eu sunt Sarem'a, care a fugitu din aululu vostru!

Toti. Se fi blastemata, Sarem'a!

Sarem'a (coperindu'si faci'a.) Fii tare anim'a mea! Acesta este salutarea patriei. Vai mie!

Primulu. Tu cutedi se te intorci in munti. Afla ca intre cele doue mari, ca intre colinele Gayrei si cupitorele Bacului nu exista unu nume mai uritu ca alu teu. Infami'a ta calatoresce din aulu in aulu; ea traiesce in cantece pe care fiicele principiloru nostrii si pastorii nostrii le canta in poene si pe care le cunoscu echourile cele mai departate ale codriloru.

Sarem'a. Condamnati-me, afurisiți-me; numai — ascultati ce ve spunu eu! Este prea tardiu, prea tardiu la mediulu noptii; pentru-ca Aslan va muri inca in ser'a acesta.

Profetulu. Cumu? Aslan?

Alu douilea. Ce dici tu, Aslan in manile Russiloru!

Primulu. Acesta este fapt'a ta, tradatore!

Sarem'a. Elu a venitu se me scape cu pericolulu vietiei, pe mine infidel'a, din lupt'a amenintatore. Descoperitu elu este condamnatu la morte si mai inainte de ce va apune soarele, elu va muri! — Pentru aceea ve imploru in genunchi: scapati pe Aslan, grabiti! La asaltu, la asaltu, mai inainte de ce va apune soarele!

(Va urma.)

Diverse.

— Unu nefericitu care nu reusia in nici o intre-prindere, striga in desperatiunea sa: „Deca m'asiu fi facutu unu palarieru, de siguru ca toti copii din lume s'aru fi nascutu fara capu!”

— Intr'o societate unu comerciantu istorisia, ca pe tempulu resbeleloru napoleonice, luminarile de seu se scumpisera forte. „Dara pentru-ce? 'lu intrebã soci'a sa, „se batéu armatele la luminari aprinse.”

*) Aul, in limb'a cercassiana semnifica comuna mai mare de munte.

romanescu, ci chiaru in alu intregi populatiuni transilvane, „dicundu cu totu dreptulu: Nimicu de noi fora de noi.“

Dn. referente alu minoritatiei din comisiune afirma, ca fusiunea o decretara totu acelea clase de omeni, care au si supusu odinora Transilvania la dinastia Habsburg, adeca aristocrati'a si una parte din burgesia, adeca sasii; mai departe, ca unu nou votu asupra uniunei totu nu ne-ar folosi nimicu, pentru-ca aceiasi aristocrati aru vota totu ca in 1848 si 1865; prin urmare romanii aru remanea totu in minoritate si s'aru face numai de risu; mai incolo, ca constitutiunea vechia a Transilvaniei care ne facuse rele nespuse, nicidecumu nu merita atata sbuciumatura; in fine, ca dora nu voimu se introducemu si noi sufragiulu universale, pentru-ca se reusimu cu dreptulu nostru. (Va urma.)

Procesulu verbale

susceputu in conferenti'a partidei nationale romane tinuta in Sabiiu la 20 si 21 Iuliu.

(Urmare si fine.)

Siedinti'a a II-a din 20 Iuliu.

IX. Presedintele deschide siedinti'a a II-a la orele 6 p. m. si pune la ordenea dilei raportulu comisiunei de 9 insi, conformu punctulu VII din acestu procesu verbale. Dn. G. Baritiu luandu cuventulu raportéza, cumca comisiunea esmisa s'a constituitu alegundu'si de presedinte pre d-sa si de notariu pre dr. Alessi; apoi raportéza, cumca comisiunea a luat mai antaiu la desbatere cestiunea solidaritatiei si s'a decisu in unanimitate, ca se se recomande conferentiei primirea solidaritatiei ca obligatoria pentru toti membrii conferentiei si pentru ori-ce tinuta se va decide de cãtra maioritãtea acesteia. Raportéza mai departe, cumca in sinulu comisiunei esmise s'au nascutu doue pareri, una a maioritãtii spriginita de 7 membri si a 2-a a minoritatiei spriginita de 2 membri. Raportorele maioritãtii este domni'a sã, era alu minoritatiei este d. adv. Stravoiu. In fine roga conferenti'a, ca se amane continuarea siedintiei pre mane ad 21 Iuliu si acãsta din motivu, pentruca consularile comisiunei au duratu dela orele 2 1/2, pãna la 6 si prin urmare i-au cousumatu totu tempulu fisicu, in cãtu raportoriloru nu le-a remasu nece atãta tempu, cãtu se-si pota formulã raporturile loru motivate in scrisu, ceea ce, amanandu-se continuarea siedintiei, s'aru potea face usioru. D. Stravoiu, raportorele minoritatiei din comisiune face contrapropunerea de a-se raportã verbalu si a-se discutã in siedinti'a presenta. — Propunerea unanima a comisiunei de 9 referitoria la solidaritate, se primesce cu unanimitate de voturi; ér' propunerile relative la continuare, acuma seau la amanarea siedintiei pre mane, dupa una discussiune lunga, la care au participatu dd. E. Macelariu, dr. Hodosiu pentru amanare, era dd. Preda si P. Cosma contra, punendu-se la votisare nominale, se primesce propunerea adv. Stravoiu, ca raporturile comisiunei se se faca acumu in modu verbale.

X. Inainte de a-se pune la ordenea dilei raporturile comisiunei, presedintele comunica: 1. Sosirea a-loru trei telegrame si anume un'a dela Deva, prin care mai multi romani saluta conferenti'a dorindu'i perfecta intielegere si armonia si se declara pentru pasivitate; a dou'a dela dr. Aurelu Isacu din Clusiu, prin care saluta conferenti'a, si a trei'a dela Gavriila Manu, Munteanu, Stetiu si Popu, prin care asemenea saluta conferenti'a si escusa prin imposibilitate neparticiparea la acãsta conferentia si se declara a fi gata se urmeze la tote ce va decide conferenti'a. 2. Sosirea unei scrisori dela dn. Lemeni din Brasiovu, prin care saluta conferenti'a si escus'a neparticiparea isi esprime dorinti'a de a-se enuntia principiulu solidaritatiei si se declara a conclurã la asecutarea concluseloru conferentiei ori-cari ar fi ele. 4. Una scrisore a dlui L. Vaida dela Clusiu, prin care saluta conferenti'a si o roga totu-unadata de a luã in consideratiune votulu seu separatu ce'lu tramite in brosiura tiparita, care votu 'lu facuse ca membru alu comisiunei esmise dein conferenti'a nationale din Alba-Iuli'a tinuta in 27 Iuniu 1872. — Conferenti'a iã spre scientia atãtu telegramele de sub p. 1, alaturate la acestu procesu verbale sub G) H) si I), cãtu si scrisorile de sub p. 2 si 3 alaturate sub L) si M); inse rogarea dlui L. Vaida nu o mai pote luã in desbatere, fiendu-ca comisiunea esmisa de 9 si-a terminatu dejã lucrarile sale.

XI. La ordenea dilei se punu raporturile comisiunei de 9. D-dlu G. Baritiu ca raportore alu maioritãtii din comisiune, desvõlta pre largu tãte motivele ce au indemnatu pre maioritãte la hotarirea de a remanea si pre viitoriu in pasivitate

facia cu alegerile pentru diet'a din B.-Pest'a, care raportu se acude la acestu procesu verbale sub N). D-lu Stravoiu, raportorele minoritatiei dein comisiune, asemenea arata pre largu motivele ce au indemnatu pre minoritate la hotarirea de a esi din pasivitatea urmata de 12 ani si de a intrã in activitate, care raportu se acude la acestu procesu verbale sub O). Relativu la aceste propuneri ale comisiunei se nasce una desbatere indelungata, la care au participatu dnii A. Trombitiasiu, Vis. Romanu, dr. J. Hodosiu pentru votulu maioritãtii din comisiune, ér' dnii P. Cosm'a (acest'a numai cu votu consultativu) si N. Christea pentru alu minoritatiei. — Punendu-se la votisare nominale mai antaiu propunerea maioritãtii din comisiunea esmisa, acãsta se primesce cu 36 voturi contra la 25.

XII. Fiendu tempulu inaintatu, presedintele pune la ordenea dilei amanarea siedintiei pre mane. — Conferenti'a primesce amanarea si staveresce tempulu pentru a III siedintia, Duminica 21 Iuliu, orele 11 a. m. Presedintele redica siedinti'a la orele 10 sér'a.

Siedinti'a a III-a din 21 Iuliu.

XIII. Presedintele deschidendu siedinti'a la orele 11 1/2 a. m., pune la ordenea dilei punctulu 7 din programa, adeca alegerea unui comitetu electorale centrale cu resiedenti'a in Sibiiu. — Dupa una desbatere, la care au participatu dnii A. Trombitiasiu, dr. Ilarionu Puscariu, G. Baritiu, Vis. Romanu, dr. I. Hodosiu si Stravoiu, se hotaresce alegerea unui comitetu electorale alu partidei nationale romane din Transilvania cu resiedinti'a in Sabiiu, se staveresce numerulu membriloru din acestu comitetu de 7 si se alege cu aclamatiune: dnii N. Popea, G. Baritiu, dr. I. Hodosiu, Zach. Boiu, Vis. Romanu, E. Brote si D. Comsi'a.

XIV. Presedintele pune la ordenea dilei verificarea proceseloru verbali dela tãte siedintiele conferentiei, conformu p. 8 din programa. Notariulu ad hoc dr. Alessi cetesce procesulu verbale dela tote siedintiele. — Conferenti'a, lu accepta pre langa pucine modificari stilistece, si-lu declara de verificatu.

XV. In urma presedintele aratandu, cumca obiectele conferentiei acesteia fiendu degiã terminate, si inca in ordenea cea mai mare, apoi declarandu cumca de si cu parere de reu n'a voitu anume se vorbesca la una chestiune atãtu de importanta, numai ca se nu se dica ca aru fi influentiatu asupra vreunei parti, lasandu cursu liberu pertractariloru, fiendu si asiã destulu de cunoscutu, cumca dinsulu a fostu si este pentru activitate, — multiamesce la toti membrii pentru onãrea si increderea cu care a fostu destinsu prin alegerea sa de presedinte si pentru spriginirea si sustinerea ordinei. Multiamesce la toti membrii cu deosebire pentru interesulu si seriositatea, ce au documentatu in decursulu desbateriloru; multiamesce in specie dloru membrii veniti din departare, cari nu au crutiatu nece ostenele nece sacrificie pentru a participã la acãsta conferentia si le poftesce drumu bunu si sanatare, si apoi declara conferenti'a partidei nationale romane de inchiata la ór'a 1 d. m. D. V. Romanu luandu cuventulu multiamesce in terminii cei mai caldurosi dlui presedinte in numele conferentiei, pentru bunavointi'a, pentru intiept'a si impartial'a conducere cu bunu tactu a acesteia conferentie. D. An. Trombitiasiu in numele membriloru esteri multiamesce membriloru din Sibiiu si in specie clubulu membriloru romani ai reprezentantiei municipiului Sibiiu, pentru-ca au binevoitu a luã initiativ'a la realisarea acesteia conferentie multu dõrite de cãtra toti Romanii din patria. — Conferenti'a intimpina tote aceste vorbiri cu repetite aclamari de „se traiésca“.

Sibiiu, 21 Iuliu c. n. 1878.

Nicolae Popea,
presedinte.

Dr. Iosifu Hodosiu,
notariu ad hoc.

Dr. A. P. Alessi,
notariu ad hoc.

Sibiiu. Votulu conferentiei romanesci din 8/20 Iuliu, cu care se decise a patr'a óra in diece ani, perseverarea in politic'a resistentiei passive, si votulu conferentiei sasesci din aceea-si di, ca toti sasii se tréca definitivu in opozitiune si se aléga numai deputati carii se ajute a resturna pe ministeriulu actuale, au scosu din totu cumpetulu pe micii tirani dela Clusiu. Celu dela „Kelet“ tiene, ca acelea doue voturi esite dela Sibiiu ar fi inputitu tãta atmosfer'a Transilvaniei; pe romani ii numesce pui de lupóice, isi bate jocu de curagiulu militariu alu loru si de alu sasiloru, dice

ca ne visamu sub ministeriulu lui Leo Thun, primiramu darulu „duchului“ santu dela Axente, suntemu totu nebunii dela 1848, ca avemu obrnici'a ca se voimu a obliga cu 8 voturi pe natiu intrega, ba se infintiamu si comitetu; dara I ca au se ne arate ei, ca-ci au se duca la urna fiacare cercu electorale cãte de diece-ori at romani, pre cãti au fostu adunati la Sibiiu. Ce lalte secaturi a le lui „Kelet“ la despretiuimu.

Din acestea si alte espectoratiuni ale pres magiare póte vedé ori-cine, cãtu dõre pe acei tirsetosi de resbunare votulu din 20. Ei se si sin pacaliti amaru, si cumu nu? Asia numitii roma „passivisti“ avura astadata ca si in 1875 órl cutediare, ca se se dea de buna voi'a loru manile „activistiloru“, óresicumu ferecati de ma de pitióre. Ei venira in adinsu la Sibiiu, car trecea de vatr'a si de centrulu activitatiei, ca faca cu ei ce voru vrea. Cu 8 dile inainte adunare „Kelet“ batea in pintenii sei ruginiti, activistii convóca conferenti'a, era nu Akszent és Macsellãriu.

Din cele mai multe cercuri electorale cunoscute totudeana ca autonomiste, n'au venitu nimeni conferentia; pe Sibieni nu ia intrebatu nimeni c sunt si ce collegii electorali representa fiacar votaramu cu totii ca in familia, ca in evulu patriã chiloru, si totusi ce se vedi: politic'a resistent passive triumfã cu 11 voturi. Adaogendu la c deca vrei, si telegramele venite in acelasiu sens vei avea maioritãte de 19 voturi. In casulu de fac inse nu secile voturi au decisu, ci acelu spiritu a concordiei ce planase preste adunare, dela care subtragu abia vreo cincii intransigenti implacabili colcaitori de ure personali. Si apoi acea conduce blanda, indulgenta, acelu tactu alu presidiului, cum se nu aduca in desperatiune pre agitatorii de Clusiu?

Ungari'a.

(In caus'a alegeriloru intre locuitorii de nationalita romana din Ungari'a cu Banatulu.) In Nr. 56 an potutu atinge numai pe scurtu program'a unuia d reprezentantii cei mai zelosi si eminenti ai libertatii constitutionale si totuodata ai nationalitatiei roman adeca a domnului Vincentiu Babesiu. Intr'acest din alte informatiuni venite din comitatele Temisiórei ale Aradului aflaramu, ca ideile auctorului programe ce recomanda romaniloru din acea tiera abtineri dela alegerile dietali, sunt aprobate si adoptate in si de alti barbati fruntasi, pre cãtu de buni romani tocma pre atãta si patrioti leali. Ca-ci nu a esitu ace programa celu pucinu cu 8 dile inainte de conferenti electorale dela Sibiiu, pentru-ca se nu ajunga pe mese redactiuniloru romanesci dintr'odata cu actele conclusele aceleiasi! Eca unu nou casu care ne arata ce insémna a dispune numai de diarie mici, in epoca asia mari, precumu este si acãsta presenta, in car staturi intregi se cutremura din temelii loru. I starea nõstra actuale vomu face aceea ce ne stã pri putintia. Pana la inceperea alegeriloru mai sunt 10 dile Vomu reproduce susu atins'a programa anume pentru acei lectori ai nostrii, cãtra carii suna, ca se o aib inainte de inceperea alegeriloru.

Romani'a.

Bucuresci. Valurile incepu a se linisci; natiune se arunca de nou pe lucrarile pãcei spre a'si consolida patri'a.

Starea sanetãtii domnului J. Brateanu merge spre mai bine. Doue telegrame frumóse ca sufletulu frumosu alu Trimititãtãrei, adreseate dõmnei socie dlui Brateanu, se coprinda si aci locu.

Sinaia, 17 Iuliu. Iéu cea mai viua parte la marea ingrijire ce v'a isbitu atãtu de pe neasteptate Rogu pe D-dieu se acõrde o grabnica insanatosiari dlui Brateanu, care e atãtu de necesariu principelui si tierii, si in cris'a ce strabatemu mai multu de cãtu ori-candu. Sunt trista ca lipsescu din Bucuresci.

Elisabeta.

Sinaia, 19 Iuliu. Speru ca starea multiamitãtãrei continua si ca nõptea a fostu buna. Multiamescu lui D-dieu ca ne-a scapatu si 'lu rogu de a ida o grabnica insanetosiare. Anim'a mi-s'a infiõratu, candu amu aflatu amenuntele.

Mii de amicitii.

Elisabeta.

(Dupa „Rom.“)

Tractatulu dela Berolinu.

(Urmare.)

Art. 10. Incependu dela diu'a ratificãrei presentulu tractatu, Bulgari'a este substituita guvernulu ottomanu in sarcinele si indatoririle ei, fatia cu societatea calei ferate Rusiucu-Varna. Regularea socoteleloru anterioré este rezervata unei combinari intre Inalt'a Põrta, intre guvernulu principatulu si administratiunea societãtii calei ferate. Asemenea este principatulu Bulgaru substituitu si pentru acea parte a indatoririloru primite de Inalt'a Põrta atãtu fatia cu Austro-Ungari'a, cãtu si fatia cu societatea de exploatare a calei ferate a Turciei europene, privitóre la terminarea, junctiunea si circularea liniilor ferate, situate pe teritoriulu ei (bulgaru). Conventiunile necesãrie pentru regularea acestoru cestiuni se voru incheia imediatu dupa incheierea pãcei

ntre Austro-Ungaria, Pórta, Serbi'a, si principatulul Bulgariei.

Art. 11. Armat'a ottomana nu va mai putea sta n Bulgari'a. Tóte fortaretiile vechi voru fi rase in cursulu unui anu, séu, déca va fi posibilu si mai inainte, nu cheltuié'a principatului. Guvernulu locale va lua imediatu mesuri pentru a le distruge, si nu va putea asa se se cladésca altele. Inalt'a Pórta are dreptulu le a dispune, dupa placulu ei, de materialulu de resboiu si de alte obiecte, cari apartínu guvernului ottomanu, si cari voru fi remasu inca prin fortaretiile dunarene, evacuate in puterea armistitiului dela 19/31 Ianuaru, séu prin locurile intarite Siuila si Varn'a.

Art. 12. Proprietarii musulmani sau alte persóne, cari voru voi se ia domiciliulu personale afara din principatu, voru putea se remana stepani pe imobilele loru din Bulgari'a, putendu se le arendeze sau se le administre prin a trei'a persóna. O comisiune turco-bulgara va fi insarcinata se reguléie in cursu de doi ani tóte afacerile, cari privescu modulu vendiarei, exploatarei sau folosintei in contulu Inaltei Porti a averei statului, sau a donatiunilor pióse, precumu si cestiile relative la interesele private, cari aru putea fi ingagiate pe langa cele de susu. Supusii principatului Bulgaria, cari caletorescu sau stau prin partile celelalte ale imperiului ottomanu, suntu supusi autoritatiloru si legiloru ottomane.

Art. 13. In partea despre sudu a Balcanului se va forma o provincia cu numele Rumeli'a orientala, care va fi supusa directu sub autoritatea politica si militara a M. S. Sultanului, cu o administratiune autonoma, avendu unu guvernatoru generale crestinu.

Art. 14. Rumeli'a orientala se marginesce spre nordu si nordu-vestu cu Bulgari'a, si cuprinde teritoriulu dintre liniile urmatóre: (Urmédia descriptiunea fruntarielor).

Art. 15. Sultanulu va avea dreptulu se apere hotarele provinciei pe uscatu si pe mare, prin radicare de intariri la hotare si tramitere de trupe. Ordinea interióra in Rumeli'a orientala va fi mantienuta printr'o gendarmeria indigena, sustienuta de o militia locala. In formarea acestoru doué corpuri, ai caroru oficeri se voru numi de Sultanulu, se va tine séma de religiunea locuitoriloru dupa localitati. M. S. Sultanulu se obliga, a nu intrebuintia in garnisónele granitiei, trupe neregulate, precumu suntu basibuzucii si cerchezii. Trupe regulate, destinate pentru acestu serviciu nu voru putea fi in nici unu casu incurtirate la locuitori.

Art. 16. Guvernatorulu generale va avea dreptulu se chame trupele ottomane, in casulu candu siguranti'a interióra sau esterióra va parea amenintata. In acestu casu prevediutu, Inalt'a Pórta va trebui sa insciintéze pe reprezentantii puteriloru atátu de acésta hotarire, cumu si de necesitatea justificata.

Art. 17. Guvernatorulu generale alu Rumeliei orientale va fi numitu pe unu timpu de cinci ani de cátra Inalt'a Porta prin consimtiementulu puteriloru.

Art. 18. Imediatu dupa schimbarea ratificarei acestui tratatu, se va forma o comisiune européna, pentru a elabora, in intelegere cu Pórt'a ottomana, organizatiunea Rumeliei orientale. Acésta comisiune va avea se decida intr'unu intervalu de trei luni, puterea si competenti'a guvernatorulu generale, precumu si regimulu administrativu, judiciariu si financiariu, luandu de base diferite legi ale vilaetelor, precumu si propunerile facute in siedinti'a a opt'a a conferintei din Constantinopole. Tóte articulele asupra Rumeliei orientale voru fi cuprinse intr'unu firmanu imperiale, care se va promulga de Inalt'a Pórta, si de care va insciintá puterile.

Art. 19. Pana la terminarea noiei organizatiuni. Comisiunea européna va fi insarcinata a administrá finantiele provinciei in acordu cu Pórt'a.

Art. 20. Tratatele, conventiunile si arangiamentele internationale de ori-ce natura, cari au fostu inchieiate intre Pórta si puterile straine, sau care se voru inchieia inca, voru fi in vigóre in Rumeli'a orientala, precumu si in totu Imperiulu Ottomanu. Tóte imunitatile si privilegiiile obtinute de supusii straini, ori-care va fi positiunea loru, se voru respecta in acea provincia. Inalt'a Pórta se obliga a lasa se se pazésca aci legile generali a le Imperiului privitóre la libertatea religiósá a cultelor.

Art. 21. Drepturile si indatoririle Inaltei Porti, in cestiunile privitóre la caile ferate din Rumeli'a orientala, remanu neatínse si in vigóre.

Art. 22. Corpulu rusescu de ocupatiune in Bulgari'a si Rumeli'a orientala se va compune din siese divisii infanteria si doua divisii cavaleria, neputendu trece peste 50,000 ómeni, si va fi intretienutu in contulu tieriloru ocupate. Trupele de ocupatiune nu voru comunica cu Rusi'a numai prin Romani'a, dupa invoielele dejá facute intre aceste doué state, dar' si prin porturile Marei Negre Varna si Burgas, unde pentru timpulu ocupatiei, isi potu stabili depositele necesare.

Durat'a ocupatiunei Rumeliei orientale este fixata la noué luni, cu incepere dela dioa ratificarei presentului tratatu. Guvernulu imperialu rusu se obliga a efectua trecerea trupelor sale prin Romani'a si evacuarea complecta a acestui principatu in terminulu estremu de trei luni.

Art. 23. Inalt'a Pórta se obliga a aplica in insul'a Creta, in modu scrupulosu, regulamentul de la anulu 1868. Asemenea regulamentele corespunditoare la trebuintiele locale, afara de scutirile contributiiloru facute Cretei, se voru introduce si in celelalte parti ale Turciei europene, pentru care presentulu tratatu nu prevede o organizare speciale.

Inalt'a Pórta va insarcina comisiunile speciali, in cari va fi reprezentatu in d'ajunsu elementulu indigenu, pentru a elabora ameruntele acestoru regulamente noué pentru fiacare provincia. Proiectulu de organizatiune ce va resulta din aceste lucrari, se va supune esamenului Inaltei Porti, care inaintea promulgarei actelor de sanctionare, va cere opiniunea comisiunei europene stabilita pentru Rumeli'a orientale.

Art. 24. In casu candu Inalt'a Pórta si Greci'a

nu aru fi in stare a se uni asupra rectificarei fruntariei, continuta in art. 13 din protocolulu Congresului dela Berlinu, atunci Germani'a, Austro-Ungari'a, Franci'a, Marea Britania, Itali'a si Rusi'a isi reserva dreptulu a oferi celoru doué parti mijlocirea loru pentru a facilita tractarile.

Art. 25. Provinciile Bosni'a si Hertiegovina voru fi ocupate si administrate de Austro-Ungari'a. De óre-ce guvernulu Austro-Ungariei nu dorese se se insarcineze cu administrarea Sangiacului Novi-Bazaru, care se intinde intre Serbi'a si Montenegro in directiune sudica peste Mitrovitia, va continua guvernulu ottomanu se functioneze acolo. Cu tóte acestea, pentru a se asigura nou'a stare politica si libertatea si siguranti'a populatiunei, isi mantiene Austro-Ungari'a dreptulu de a tiene garnisóne si drumuri militare si comerciale in tóta intinderea acelei parti a vechiului vilaiet din Bosni'a. In acestu scopu isi reserva guvernulu Austro-Ungaru si acelu alu Turciei a se intielege asupra detalielor.

Art. 26. Independenti'a Montenegrului este recunoscuta de Inalt'a Porta si de tóte celelalte inalte parti contractante, care n'o facusera inca.

Art. 27. Inaltele parti contractante s'au unitu asupra urmatóreloru puncte: In Montenegro diversitatea de credintia religiósá si confesiune nu va putea sta nimenui in contra cá unu motivu pentru escludere sau de capacitate, in cátu privesece exercitarea drepturiloru civili si politice, admiterea la demnitati publice, functiuni si onoruri, sau exercitarea diferiteloru profesii si industrii in ori-ce locu. Libertatea si exercitiulu esteriuru alu tutuloru cultelor va fi asigurata tutuloru locuitoriloru din Montenegro, ca si strainiloru, si nu li se va pune nici o pedica, nici la organizarea ierarhica a diferiteloru comunitati religióse, nici la raporturile loru cu capii spirituali.

Art. 28. Noiele fruntarie ale Montenegrului se intarescu precumu urmédia. (Se voru vedea pe charte).

Art. 29. Antivari si regiunea sa de pe tiermu se dau Montenegrului cu urmatórele conditii: Localitatiile asiediate la sudu de acestu teritoriu cátra delimitarile stabilite mai diosu pana la Boiana, cuprindendu Dulcigno, se voru reda Turciei. Comun'a Spizza pana la hotarul nordicu alu teritoriului indicatu in descrierea detaliata a hotareloru, se incorporeá cu Dalmati'a. Deplina si totala libertate de navigatiune pe Boiana sta la dispositiunea Montenegrului. Nu se voru radica intariri pe cursulu acestui riu, afara de acelea care ar' fi necesarie la apararea locala a localitatiiei Scutari si care nu se voru intinde mai departe de siése chilometre dela acestu orasiu. Montenegro nu va putea se aiba corabii si pavilóne de resboiu. Portulu Antivari si tóte apele Montenegrene remanu inchise pentru navele de resboiu ale tutuloru natiunilor. Fortificatiunile dintre marele litoralu, pe teritoriulu Montenegrinu voru fi derimate, si in acésta zona nu se voru putea ridica altele noué Politi'a. maritima si sanitaria in Antivari, precumu si in totu lungulu tiermului Montenegrinu se va exercita de Austro-Ungari'a prin vase usióre de patrloá de tiermu.

Montenegro adópta legile maritime esistente in Dalmati'a. Pentru acésta Austro-Ungari'a se obliga a lasa se se acóde pavilionulu de comerciu Montenegro protectiunea consulatului seu. Montenegro se va intielege cu Austro-Ungari'a asupra dreptului de a face si intretiené cali noué, si apoi unu drumu de feru prin teritorialele cele noué Montenegrene. Se asigura deplina libertate de comunicatiune pe aceste cali.

Art. 30. Musulmanii sau ceilalti, cari posedu dreptu de proprietate in localitatiile alipite la Montenegro si cari voiescu se isi ia locuinti'a afara din principatu, potu se si retiena proprietatile, arendandu-le sau lasandu-le se le administréie altii. Nimeni nu va fi expropriatu, decátu intr'unu modu legale in interesu publicu si platindu-se mai inainte o despagubire. Se va intocmi o comisiune turco-montenegrina, pentru a regula in timpu de trei ani tóte afacerile, cu privire la exploatarea si usufructulu de socotél'a Inaltei porti a proprietatiloru statului si a donatiuniloru pietóse. (Vacuff), precumu si cestiunile ce stau in legatura cu interesele particulariloru angagiatu in acésta.

Art. 31. Principatulul Montenegro se va intielege directu cu Pórt'a asupra tramiterii de agenti munte-negreni la Constantinopole si in anume locuri din imperiulu ottomanu, unde se va recunosce necesitatea. Montenegrenii carii caletorescu sau sedu in Turci'a, se voru supune legiloru si autoritatiloru ottomane, conformu principiiloru generali ale dreptului internationale si alu usului existente cu privire la Montenegrinu.

Art. 32. Trupele munte-negrene voru fi ténute, cá intr'unu intervalu de 20 zile computate din momentulu schimbarei ratificatiunei presentului tratatu, seu, unde va fi posibilu si mai curendu se evacueze locurile, pe care le ocupa in momentulu presente afara de granitiele cele noué ale principatului. Trupele ottomane voru evacua teritorialele cuvenite Montenegrului in acelasi restimpu de 20 de zile. Se concede insa unu timpu de 15 zile pentru complect'a evacuare, precumu si a parasi locurile fortificate si a isi retrage provisiunile si materialulu de resbelu, a lua unu inventariu de machinele si obiectele, ce nu voru putea se fia ridicate indata.

Art. 33. De óre-ce Montenegro va lua asupra-si o parte din datori'a de statu ottomana pentru teritorialele cele noué, ce i se concedu prin tratatulu de pace, reprezentantii puteriloru la Constantinopole voru decide in intelegere cu Pórt'a, marimea acestei parti pe base rationabili.

(Va urma).

Correspondentie particulare ale „Observatoriului“.

Onorabile Domnule Redactoru! Pentru orientarea si acomodarea acelora, carii dorescu in anulu scolastecu venitoriu a continua cursulu studiarei la gimnasiulu superioru gr. cat. de Beiusiu, Ve rogu, cá se binevoiti a suscepe in diurnalulu ce redigetii, copi'a alaturata, ascurandu pe parentii teneriloru studiosi, cá gimnasiulu

facia de faimele respandite nu se va reduce la mai pucine clase, ci remane gimnasiu superioru cá si pana acumu.*)

Primiti Domnule Redactoru descoperirea distinsei mele stime cu care ve sumu.

Beiusiu la 20 Iuliu st. n. 1878.

Petru Mihutiu, directoru gimn.

„Copia Nrulu 506.

Multu Onorata Directiune gimnasiale! Cu provocare la representatiunea din 12 Iuniu a. c. Nru 110 pre bas'a decisiunei consistoriale din 22 l. c. Nru 74 spre trebuintios'a orientare si liniscirea ingrigiloru se rescrie, cumca guvernulu diecesanu si V. consistoriu, precumu nu afla de locu a subversá impregiurari de a reduce pre venitoriu si a altera statulu de pana aci alu gimnasiului, chiaru asia isi reputa de a sa detorintia si este resolutu a sustiené si intre impregiurarile date acelu institutu in statulu seu de gimnasiu superióre completu si pentru venitoriu; deci ténerea in curentu a solutiunei de pana aci a profesoriloru de acolo, este si va forma obiectulu speciale si neaparatei sale ingrigiri.

Oradea mare, din siedinti'a consistoriala ténuta in 22 Iuniu 1878.

Binevoitoriu

Vasiliu Nistoru,
vicariu gener. capitulariu.“

— Dupa alta corespondentia dela Oradea se spera, cá dóra gimnasiulu dela Beiusiu va scapa de napastea de a se propune si filosofi'a in limb'a magiara. Pana acumu adeca sunt nevoiti a propune numai istori'a si geografi'a in limb'a neintielesa de tenerime.

In acestu sensu se facura estimpu incercari si la Nasaudu de a incepe cu unu studiu, de si nici acelu gimnasiu nu are nici-o subventiune dela statu. Voru avea curagiulu de a se supune? Se va vedea la alegerea lui Tanárky, carele a donatu scóleloru pentru requisite sum'a „enorma“ de una suta florini.

Dev'a, 17 Iuliu 1878. Adunarea generala a comitetului reprezentativu din comitatulu Hunedorei, ténuta in Deva in 11 Iuliu 1878.

In adunarea acésta extraordinaria s'a publicatu rescriptulu regescu pentru diet'a convocata pe 17 Octobre 1878 si ordinatiunea ministeriala in privinti'a alegeriloru de deputati. Dio'a alegeriloru de deputati pentru tóte 6 cercuri electorale din acestu comitatu e pusa pe 6 Augustu calend. greg.

In acésta adunarea extraordinaria, convocata intru unu modu extraordinariu, ilegalu, adeca prin circulariu, in locu de scrisori convocatoare pentru fia-care membru, se au mai pertractatu si alte obiecte, si anume:

Intre altele se decise infintiarea de 24 tutori comuni (közgyámok) pentru comitatulu intregu, adeca pentru fia-care cercu pretorale (szolgabirou) câte doué tutori. Plat'a fixa a unui tutoru de 300 pe anu, si 100 fl. bani de calatoria. Dupa dorinti'a expressa a ministeriului erau se fia 84 tutori comuni, si cu plat'a mai mica, adeca unulu pentru fia-care cercu notarialu. Adunarea generala in sa remasu pe langa conclusulu seu facutu in adunarea de mai inainte.

Daca s'aru infintia 84 cercuri de tutori, atunci s'aru afla in fia-care cercu persone apte cu plata si mai pucina, de câte 100—150 fl. pe anu; pentru-cá unu tutoru comunu nu are lucru asia multu si greu, ca se nu ilu póta termina si persone de calificatiunea notariloru comunali; pentru-cá pe langa tutorii comuni mai sunt si tutorii speciali pentru pupillii orfani de o familia.

De altumintrea si legea despre tutoria §. 173 prescrie chiaru si limpede, cumca fia-care comunitate trebue se aiba unu tutoru comunu pe langa tutorii speciali. Si numai candu in vreo comunitate singura nu se aru afla persóne apte de a indeplini lucrarile legali impuse unui tutoru comunu, atunci iurisdictione, adeca adunarea generala, are detorintia a dispune pentru mai multu comunitati unu tutoru comunu.

Fiindu-cá dupa §. 170 din legea despre tutoria unu tutoru comunu nu trebue se aiba nece atáta calificatiune, cáta unu notariu comunale, asia dara din lipsa de persone apte nu se póte motiva si iustificata restringerea numerului tutoriloru comuni pentru comitatulu intregu la 24. Si aici domnesce spiritulu nationalismului magiarisatoriu. Decátu tutori multi cu plata mai mica, ca se incapa si romani, mai bine tutori pucini cu plat'a marisiora numai pentru magiari. 84 tutori comuni cu plata de câte 120 fl. pe anu, costa peste totu 10080 fl.; candu 24 tutori cu plat'a de câte 400 fl. costa peste totu 9600 fl.

Totu in adunarea asta se-a decisu unu aruncu de câte unu cruceriu dupa florinulu de contributiune pe trei ani, pe contribuentii din comitatulu Huneadorei, sau o sum'a de 21 mii florini pentru marirea edificiiu scolei reale din Deva.

La finea siedintiei a interpellatu membrulu comitetului Ioanu Balomiri pe vicecomite, cá se motivedie si se justifice dispositiunea sa, prin care a substituitu pe contele Stefanu Kunn de pretoru (solgabirou) in Orastia in locul pretorului Sigismundu Badae, dusu cu concedu pe doué luni in Parisu, — candu in Orastia pe langa pretoru se afla si unu subpretoru, a caruia missiune legala e a substitui pe pretoru in casu de absentia mai vertosu pe tempu mai scurtu, cumu e si celu de doué luni — si pretorulu substituitu, adeca contele Stefanu Kunn pana acumu in viati'a sa nu a servitu nici diece zile in oficiu publicu sau comunale.

Vicecomitele Colomanu Barciai a respunsu la interpellatiune, cá densulu nu e obligatu a motiva si justifica fapt'a sa in privinti'a persoanei substituite, avendu domniulu dreptu neconditionatu la substituire de pretori. Respunsulu vicecomitelui s'a luat din partea

*) Celelalte diurnale romanesci sunt rogare pentru reproducere.

adunării generale spre știință, era interpellatele Ioanu Balomiri declară substituțiunea de nejustificată și necorectă. Aici e de însemnat, ca contele Stefanu Kunn aspiră să se trudească a fi alesu de deputatu la diet'a din cercul Orastiei. (Hier liegt der Hund begraben.)

Adunarea asta extraordinară a fostu foarte reu cercetată. Din 516 membrii abia 50—60 au fostu prezenți, și estia, partea ca mai mare oficianți centrali, pretoriali și comunali. Caus'a numărului asta de micu alu membrilor prezenți e erorea comisa de vicecomitele în modalitatea convocării. După regulamentul statorit de adunarea generală pe bas'a legii, scrisorile convocatorii trebuie trimise fie-cărui membru anume și specialu, fiindu totu-deodată însemnate în scrisorile convocatoare și obiectele de pertractatu. Vicecomitele însă în locu de a trimite fie-cărui membru câte o scrisoare convocatoare anume, a datu porunca generală la pretori era ei au trimisu câte unu circulariu în cercurile lor.

Vicecomitele fu interpellatu și din acesta cauza de membrulu comitetului Ioanu Balomiri. Adunarea generală însă în starea sa supusa și aternată a luat și respunsulu esta nejustificatu spre știință (humilita). (Dobzsa László).

Apoi poftim lege, instrucțiune, regulamentu; poftim corporatiune reprezentativă autonomă.

Dacă aru fi știutu și priceputu totu membrii comitetului reprezentativu ce însemnă arunculu nou de 21 mii florini, sau ce este unu cruceriu după totu florinulu de contribuțiune pe trei ani, — și dacă aru fi știutu și priceputu ce însemnă 24 tutori generali comuni cu plat'a de câte 400 fl.: atunci de siguru că venieau mai multu la adunarea generală.

Lucru trist și de compatimutu. Flere possem, sed juvare non.

Sciri diverse.

(Necrologu.) Dionisiu Tobias, presedinte de tribunalu reg. în pensiune și avocat, în numele seu, și alu fiiloru sei: Maria, maritata Trifanu, Eugenia, Alesandru, Rosina, Elena, Hortensia, Otilia și Octavianu, alu generalu seu Joane Trifanu jude reg. împreună cu fii Silvia și Severu, și în numele celor alți consangeni ai sei — cu însemnă sfiasată de dorere anuncia amiciloru și cunoscutiloru sei mărtea neuitatei soții respective mama: Iulia Tobias nasc. Moldovanu, întemplată în 17 Iuliu a. c. la 4 ore demanță în anul etatii 36, și alu fericitei sale casatorii 18, în urm'a unui morbu greu de înimă. Remăștiile pamentesci ale defunctei s'au astrucatu după ritulu gr. cath. în 18 Iuliu la 3 ore în cimiteriulu gr. cath. din locu. — Abrudu în 17 Iuliu 1878. — Fie'i tierin'a usiora și memori'a binecuvântată!!

= Alegere de profesoru: Dr. Lazaru Petroviciu este alesu profesoru la institutu teologicu-pedagogicu alu diecesei romane greco-orientale de Aradu.

(Boge). După „S. D. Tageblatt“ în capital'a Romaniei nu se vorbesce limb'a română, ci un'a slavónă. Cititi în Nr. din 26 Iuliu absurd'a fabula din strad'a Coltei. S'au aprinsu o casa, dară capital'a Romaniei nu are pompieri (intemeiați înainte cu 46 de ani, celu mai bunu institutu în șapte tieri). Câte poste sunt dela Sibiu până la București? Dară fabul'a e reproducă? Unde este critic'a?!

(Br. Carolu Rokitansky) medicu și profesoru de renume europénu, presedinte alu academiei de știință etc. repausă la Vien'a în 23 Iuliu în braciăle fiului seu în etate de ani 74.

Renumitulu profesoru Skoda încă e bolnavu. (5 ani) are se ședea în temnița executorulu Csűrös Ferencz dela Aiudu, pentru-că a tocatu 900 fl. bani straini.

(Timpulu) în septeman'a ce trece ne fu seninu și caldurosu, cu excepțiune de 2 zile.

(„Grazer Zeitung“) Nro. 157 dela 12 Iuliu aduce în partea oficială urmatoriulu edictu: „Judecatori'a c. r. din Graz că tribunulu de presă pe basea arătării procurorulu de statu a recunoscutu, ca cuprinsulu din a două brosiura a opului: „Resbelulu orientale de prof. Dr. A. P. Alexi și prof. M. Popu, Gratiu, edit. lui Paulu Cieslar 1878“ conține crim'a de conturbarea ordinei publice §. 65. lit. a) cod. p. și a delictulu contra păcii și ordinei publice prin atietiere de dusimănți în contra naționalitățiloru § 302 cod. p.

d'aceea, confiscandu-se brosiur'a pe basea §§ 489 și 493 a cod. p. se interdice respandirea ei, ér exemplariile confiscate se voru nimici. Motive: Cuprinsulu brosiurei numite este de natura a provocă ura și despretiu în contra integrității statulu imperialu și a administrării lui, precumu și inimicitii între diferitele naționalități din Bucovin'a, prin urmare conține crim'a de conturbarea linisei publice § 65 lit. a) a cod. p. și este delictu în contra linisei și ordinei publice § 302 cod. p. sunt deci a se aplică §§. citati mai susu.

Judecatori'a c. r. că tribunulu de presă, Gratiu 9 Iuliu 1878. — Suntemu informati, ca pasajiale incriminate se afla numai pe 3 pag. cari se voru corage în curendu și se voru împarti, în cătu abonentii nu voru suferi nici o scadere.

Post'a redactiunii.

Reciti'a montana, 22 Iuliu n. Mai bine se nu se publice, cumu vrei si Dta.

Beiusiu, 17 Iuliu. Vomu fi acolo. Prea bine. Amu cunoscutu bine pe repausatulu.

Craiova, dio'a de St. Petru. La Schemnitz este mai multu unguresce decâtu nemtiesce; apoi metodulu vechiu încă s'a dusu... Nu voru face nici-unu progresu. De multu trebuia se reflectie tinerimea la științele montanistice. Voiescu se mērga la vreo academia montanistica germană? Cea mai renumită din tota Europ'a este în cetatea Freiberg din regatul Saxoniei, districtulu Dresden. Acea academia existe din sec. 18-lea, cu museu și colecțiuni escelente, geologice, mineralogice, montanistice, fizicali, cu trei laboratorii mari de chemia, de mine și de facutu probe (Probirkunst). Freiberg are locuitori camu căți și Sibiuulu (circa 19000); calea ferată duce prin munti până acolo. La Freiberg se mērga tinerii cari știu nemtiesce; dară se fia preparati bine și tineri seriosi, că la montanistica nu mērgă că pe la universitati merunte din Germani'a. Cei cari nu știu nemtiesce, potu mērgă și la vreo academia montanistica din Franci'a, care possede mine de argintu, cusutoriu, plumbu, carbuni de petra, sare, era feru se scote pe anu în valoare de 300—320 milioane de franci în 67 departemente. Voru întreba la Parisu, care academia montanistica este mai renumită în Franci'a. Tinerii cari se voru decide pentru științele montanistice, aru face prea bine în propriulu lor interesu, că trecundu pe la Sibiu, se dea mai antaiu cu ochii de salinele din vecinate; de aci se trēca pe la Zlatn'a la Abrudu, Rosii'a, se ēsa apoi pe la Secarambu în comitatulu Hunedorei, că se vedea lucrarea în minele nōstre de aur, argintu, feru etc., că le va prinde foarte bine la studiulu lor.

Brasiovu, Turd'a, Dev'a, Schemnitz. Nu avemu nici o știre mai nouă dela Societatea Transilvani'a din București, decâtu cea cunoscută din anul trecut și din 1878 trecută, pre candu i s'au reformatu statutele. Indată ce vomu primi știre pozitivă, o vomu publica. Déca inse multi tineri nu citescu nimenicu romanesce, cumu voru afla? Dela Asociatiune? Se aiba patientia până după adunarea generală. Comitetulu nu pōte da nimicu dela sinesi. — Din fondurile Mitropolitulu Alexandru Siulutiu. Auctoritatea competentă va informa preste pucinu pe cei interesati la stipendie ce sunt a se împarti în sensulu Fundatiunei și conformu concludusulu luat de cătra senatulu adunatu în 2/14 Iuliu la Blasiu.

Bistritia-Nasaudu 12 Iuliu. Pucina patientia, până ce voru trece unde electorali.

De sub pētr'a Ineului 12 Iuliu. Mai este aci una scrisă tocma în sensu oppusu. Prea se irrita pasiunile. Déca nu s'au îndreptatu până acuma, în 7—8 zile este prea tardiu.

Cursuri de București în Lei noi (franci).

23 Iuliu n.	
Obligatiuni rurale din 1864 cu 10%	1. 101.50 b.
Imprumutulu Oppenheim din 1866 cu 8%	99.—
Obligatiune de imprumutu dominiile din 1871 cu 8%	97.—
Creditu fonciariu (hipot.) rurale cu 7%	89.—
Creditu fonciariu urbanu (alu capitalei cu 7%)	80.1/2
Imprumutulu municipale nou (alu capit. din 1875 cu 8%)	93.—
Fondulu de pensiuni (per 300 l. a.) cu 10%	170.—
Actionile caliloru fer. rom. din 1868 cu 5%	33.80
Actionile caliloru fer. prioritati din 1868 cu 6%	85.—
Daci'a, Compania de asecur. din 1871 actiunea de 250 l. a. 8%	126.—
Romani'a, Compania de asecur., (act. de 100 l. n.) 1873 cu 8%	75.—

Concursu.

La școlile granitieresce din fostulu regimentu romanu I-ii sunt de a se conferi cu **1-ma Septembru** a. c. st. n. urmatoriele statii invetiatoresce:

- I. Una statiu de invetiatoriu dirigită la școl'a din Orlatu cu unu salariu anuale de 350 fl. cortelu, gradina și 12 orgie lemne de focu ori în natura ori în relutu.
- II. Doue statii de invetiatori dirigiti la școlile din Margineni și Barumare cu câte unu salariu anuale de 300 fl. cortelu, gradina și lemne de focu.
- III. Trei statii de invetiatori secundari, la școlile din Margineni și Lis'a cu câte unu salariu anuale de 180 fl. cortelu și lemne de focu și un'a școl'a din Vaidarece cu unu salariu anuale de 240 fl. cortelu și lemne de focu.
- IV. Un'a statiu de invetiatoriu adjunctu la școl'a din Orlatu cu unu salariu anuale de 200 fl. și 12 fl. 60 cr. relutu de cortelu și 3 orgie de lemne de focu ori în natura ori în relutu.
- V. În fine una statiu de secretariu la Comitetulu centrale din Sibiu cu unu salariu anuale de 600 fl. și 150 fl. relutu de cortelu = 750 fl. solvindi în rate lunare din fondulu școlastecu granitierescu.

Aspirantii la acesta statiu — pre langa recerentiile îndatinat — eau de a documenta, că sunta pedagogi absoluti, practici adeca probati pre terenulu școlastecu.

Acea, care va posede și limb'a magiara și germană — pre langa deplin'a cualificatiune — va fi preferitu.

Suplice instruite cu documentele necesarie se primescu până în **10 Augustu** a. c. st. n. la

Comitetulu administrativu alu fondulu școlastecu alu fostiloru granitieri din regimentulu romanu I. din Sibiu.

Depuneri de capitale pentru fructificare.

- Se primescu la institutu subsemnatu
- a) pe langa annunciarea radicării în sensulu statuteloru, cu **6%** interese;
 - b) sub condițiune de a se anuncia institutu radicarea depunerii la **3 luni** înainte, cu **6 1/2%** interese;
 - c) sub condițiune de a se anuncia institutu radicarea depunerii la **6 luni** înainte, cu **7%** interese.

Interesele încep cu diu'a, care urmēza după diu'a depunerii, și înceta cu diu'a premergătoriă dilei, în care se radica depunerea, cu acelu adausu inse, ca numai după acele capitale se dau interese, cari stau depuse la institutu celu pucinu 15 zile.

La dorinti'a deponentelui se potu stabili în diu'a depunerii capitalulu și condițiuni speciali de esolvire, care se însemna apoi în libelu și în cartea depuneriloru institutu. În atare casu restituirea depunerii urmēza după aceste modalități speciali.

Depunerile trimise prin posta pe langa comunicarea adresei deponentelui, se resolvu totu deauna în diu'a primirei.

Asemene se potu efectui prin posta anuciuri și radicari de capitale.

Sibiu, 22 Iuliu 1878.

„Albina“

Institutu de creditu și de economii.

(30) 1—4

The'a WILHELM

antiarthritica și antirheumatica alui
curatitoare de sange spre a se folosi în
ori-care anotempu că singurulu midilocu
curatitoriu de sange cu rezultate sigure.

Cu concesiunea cancel. c. r. de curte datu prin deciziune Vien'a, 7. dec. 1858.	Probata de- finitiv. Efecte exell. Resultatulu eminentu.	Prin p. in. patenta a M. Sale c. r. asse- curata contra falsificării. Vien'a, 28 martie 1871.
---	--	---

The'a acēst'a curatita organismulu întregu, strabate părțile întregulu corpu și folosindu-o că beutura departēza dintr'insulu tōte materiile stricaciōse, cate se voru fi adunatu, cum nu face nici o medicina; și effectulu siguru este durabilu.

Vindecarea perfectă a arthritei, reumatismulu, bōl'a englezēscă, și a altor bōle învechite incurabili, ale ranelor, cari puiōzeza ne'ncetatu, ale bōleloru genitali și bubelor, ale sgrabuntieloru pe trup și în fația, ale petelor, bubelor și philitice.

The'a acēst'a au produsu rezultate forte favorabili mai alesu în infatiduri de ficatu și de splina, cum și în greutăți hemoroidali, în doreri

de nervi, de muschi de încheieturi, de udu, polutiuni, impotentie, scurgeri la femei etc.
Suferintie cum sunt bōlele serofuloșe, infatir'a ghinduriloru se vindeca întu și perfectu, la aceia, cari beau The'a necurmatu, fiindu ca ea este unu midilocu domulu dissolvatoriu și promovatoriu de urina.

Resultate admirabili sigure.

Dlu Franciscu Wilhelm, apotecariu în Neunkirchen langa Vien'a.
Wocheiner Feistritz (în Carniola), 1 oct. 1872.

On. Dle! Mai am 1871 trebuința de vreo trei pachete din the'a dale curatitoare de sange, pentru ca după-ce am cumperatu de dta de 2 ori și am folositu acestu midilocu excellent „the'a antiarthritica și antirheumatica a lui Wilhelm curatitoare de sange“ m'am convinsu de ajunsu de minunatulu ei effectu. Te rogu se'mi trimiti the'a curatitoare de sange cu receperea plății prin posta.
Cu totu respectulu

Ioanu Jerala, capelanu.

Dlu Fr. Wilhelm, apotecariu în Neunkirchen langa Vien'a.
Tuschkau langa Pilsen, 1 oct. 1872.

De asi fi cunoscutu mai înainte poterea vindecătoare „a theei dale antiarthritice, antirheumatice, curatitoare de sange“ asi fi scapatu de multu de o bōla vechia și asi fi și mai bogatu cu o suma considerabilă cheltuită fora scopu pentru restaurarea

sanetății mele. Pan' acum am trasu acestu midilocu nepretiuulu de la Praga din depoulu dale, astadi me adresezu d'a dreptulu cătra dta și Te rogu s'mi trimite cu întōrcearea postei 12 pachete pe langa recepțiunea plății. Cu totu respectulu

Josef Dilz.

Dlu Fr. Wilhelm, apotecariu în Neunkirchen langa Vien'a.
Gutenstein, 1 oct. 1872.

Se'mi mai trimiti catu mai curendu 2 pachete „thea antiarthritica, antirheumatica, curatitoare de sange a lui Wilhelm“ precum mi-ai mai trimisu prin posta. Eu vediu, ca fora the'a dale nu mai potu exista. Cu tōta stim'a

Florian Haselsteiner,
Nr. 43 în Klosterthal.

Preste pucinu va urmă continuarea epistoleloru de recunoscintiă, fiindu preste potinția a le publică dintr'odata pe tōte.

Se ve feriti de falsificari și insielatiuni.

On. publicu la cumpere se binevoiesca a reflecta exactu la marc'a și firm'a mea tiparite pe din afora pe pachetu, pentru că se nu fia insielatu prin falsificări.

Adeverata thea antiarthritica, antirheumatica curatitoare a lui Wilhelm, se pōte trage numai din prim'a fabricatiune internatiōnală antiarthritica, antirheumatica curatitoare de sange în Neunkirchen langa Vien'a, sēu din depozitele mele publicate prin diarie.

Unu pachetu, impartitu în 8 doșe, preparatu conformu instrucțiunei date de medicu dimpreună cu informatiunea despre folosire în diverse limbi consta 1 fl., pentru timbru și pachetare separat 10 cr.

- Pentru comoditatea o. p. adeverat'a thea antiarthritica, antirheumatica, curatitoare de sange a lui Wilhelm se mai afla în:
- Sabiu la Frid. Thallmayer, comerciant.
 - Abrud: F. Tones & Comp.
 - Bistritia: Fridricu Kelp, Tergovits & Zintz, Dietrich & Fleischer.
 - Blasiu: Carol Schieszl, apotecariu.
 - Orastia: Carol Reckert, apotecariu.
 - Alba-Julia: Iuliu Fröhlich, apotecariu.
 - Clusiu: Ad. Valentini, apotecariu.
 - Brasiov: Ferd. Jekelius, apotecariu.
 - Lechintia: Friedr. Scheint, apotecariu.
 - Feldiōra (langa Brasiov): Friedr. Polberth, apotecariu.
 - Ilia, C. Hoffinger, apotecariu.
 - Osiorheiu: Max Bucher.
 - Sabesiu, I. C. Reinhard, apotecariu.
 - Bai'a mare: I. Horacek, apotecariu.
 - Aiudu: August Binder, apotecariu.
 - Miercuria: Chr. Fr. Schimmert, apotecariu.
 - Romanu (Moldova): Josef Dannffy, apotecariu.
 - Sedișior'a: Iosef B. Teutsch, comerciant.
 - Reghinulu s.: S. & I. Leonhardt.
 - Hunedora: Fried. Acker, apotecariu.
 - Rosia: Ludw. Moldovan, apotecariu.
 - Ocn'a (l. Sabiu): Joh. v. Cronberg, apotecariu.